

Telefon št. 30-40

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25. v mesecu. Posamezna številka 1 Din. — Naročnina mesečno 1 Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica. Telefon št. 30-40.

Občni zbori se vrše:

Dne 3. marca t. l.:

V SEVNICI OB SAVI ob 9. uri v gostilni Kragelj v Sevnici.

V ŠMARJU PRI JELŠAH ob 9. uri v gostilni Gradt.

V RIBNICI NA DOLENJSKEM ob 10. uri v gostilni Škrabec v Hrovači.

Dne 10. marca t. l.

V ŽUŽEMBERKU ob 14. uri v gostilni Smrke.

V MARIBORU ob 9. uri v dvorani bivšega kina Apolo na Slomškovem trgu, sedaj dvorana »Kasine«.

V MURSKI SOBOTI ob 10. v restavraciji pri kolodvoru.

V BREŽICAH ob 9. uri v gostilni pri Štirnu.

Dne 17. marca t. l.

V JESENICAH ob pol 10. uri v gostilni »pri Bremcu«.

V KRŠKEM ob 9. uri v Sokolski dvorani.

Dne 19. marca t. l.

V LJUTOMERU ob 9. uri v gostilni Sever.

Dne 24. marca t. l.

V KONJICAH ob 9. uri v telovadnici deške šole.

V METLIKI ob 9. uri v osnovni šoli.

V BELTINCIH ob 10. v gostilni Borovič poleg šole v Odrancih.

V TREBNJEM ob pol 3. popoldne v občinski pisarni.

V SLOVENSKI BISTRICI ob 10. v gostilni Avguštna.

Dne 31. marca t. l.

Občni zbor Krajevnega odbora Ljubljana ob 9. uri (kraj na posebnih vabilih in v dnevnem časopisu).

Tovariši in tovarišice!

Vaša dolžnost je, da se občnih zborov vdeležujete posebno v tem resnem času naše borbe za izboljšanje položaja.

Glede sprememb invalidskega zakona

Vsak si misli, kako to, da tako dolgo ni težko pričakovanih sprememb invalidskega zakona. Poleg tega pa vsi žele, da bi vsaj enkrat razložili kakšne bodo te spremembe ker v takem stanju kakor danes naše vojne žrtve po končnem rešenju na podlagi invalidskega zakona iz leta 1929 vsak pričakuje, da bo njegova ovira za doseg pravic odpravljena.

Kakor se iz današnjega poročila o plenarni seji razvidi, je g. načelnik ministrstva socialne politike in narodnega zdravja izrazil delegatom povoljno glede sprememb ker je iz finančnega in socialnega stališča verjetno, da se načrt v neokrnjeni obliki sprejme.

Kako pa načrt izgleda, pa vendar še ni bilo nič pojasnjeno. Mi želimo, da bi se to izvršilo in prosimo g. načelnika, da se članom potom združenja pojasni.

Skrbelo nas je, če moramo zopet čakati novega parlamenta, ker kakor znano, se bodo volitve vršile šele maja meseca.

Zvedeli pa smo, da je mogoče zakon tudi prej sprejeti, zato imamo upanje, da bo eventualno izšel pred volitvami.

Na drugi strani pa nimamo upanja z ozirom na budžet, kajti 1. aprila bi moral biti sprejet nov budžet, pa bodo do parlamenta gotovo dvanajstine. Tudi če bi bile spremembe sprejete, je treba zagotoviti finančno podlago za vse to, kar bo popravljeno. To pa bo skoro mogoče samo z novim budžetom, ki ga bo vsekakor sprejel šele nov parlament. Na ta način nekako vemo, kdaj nam je pričakovati spremembe invalidskega zakona.

Iz plenarne seje v Beogradu

Dne 3. februarja t. l. se je začela v dvorani fonda Sv. Džordža v Beogradu IV. plenarna seja širšega Središnjega odbora, na kateri so bili navzoči delegati iz cele države.

Pri otvoritvi je imel predsednik Središnjega odbora tov. Božidar Nedić daljši nagovor, približno sledeči:

Osebnost čast mi je, da vas pozdravim »Dobrodošli« in da vam priporočim delo, katerega boste vršili tri dni.

Smatram za dolžnost, da predstavim odposlanca ministrstva socialne politike in narodnega zdravja, načelnika g. Dušana Jeremiča.

Mislil, da pogodim vaše želje in misli, ako se v vsem početku dela spomnimo onega, ki je do predkratkega časa predstavljal našo državno obljubljeni misel, naše edinstvo in državo, ter bil obenem največji zaščitnik naših vojnih žrtev, da se spomnimo Blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Slava mu!

Opozoriti hočem na neko novost. Vsi veste, da je bilo delo plenuma do sedaj vedno interna stvar. V zadnjem času pa gotove stvari Središnjemu odboru imperativno nalagajo, da se to delo razširi v širšo javnost.

Za to je Središnji odbor pozval sem predstavnike celokupnega tiska in je želel, da prisostvuje sam g. minister socialne politike in narodnega zdravja, ali vsaj njegov zastopnik, da bi odnesel s plenarne seje svoje osebne utise, kako se tukaj stvari rešujejo in da bi lahko v bodoče cenil delo našega združenja. Mislil, da je ta korak dober z ozirom na osebnosti, ki predstavljajo naše Oblastne odbore in delegate in z ozirom na zveze z ministrstvom socialne politike in narodnega zdravja v našem delu.

Tako sodelovanje naj ostane vedno tesno srčno in dobronamerno, drugače ni videti uspeha, ako ne bo med pristojnim ministrstvom in organizacijo, ki predstavlja 45.000 članov in jih je bilo svoj čas v matične knjige vpisanih 88.000, tesnega sodelovanja.

Kljub najsrčnejši želji biti navzoč je bil g. minister osebno zadržan vsled važnih dogodkov in političnih prilik ker so baš danes senatorske volitve. Veselim pa se, ker je g. minister dobro izbral baš načelnika g. Duša Jeremiča, dobrega bivšega borca, ki je popolnoma vpleten v naše zadeve.

V projektu je, da bi morali oditi danes na Oplenac, ker so naše misli vse pri Blagopokojnem kralju Aleksandru I. Zedinitelju in da bi položili tam zemljo iz vseh slavnihih krajev naše domovine, katere vi delegati predstavljate.

Vi ste akt pietete zvršili, toda drugega dela še ni bilo mogoče, pač pa ga boste pojutrišnjem, ker smo potom sreškega načelnika iz Topole obveščeni, da je pot danes vsled snega neprehodna, prepričan pa sem, da bo pojutrišnjem mogoče. Tovariši delegati, predno pojasnim delo Središnjega odbora, vas opozarjam na dve stvari, ki se vam bosta poročali, da jih prosto kritizirate, prosim pa, da bodite objektivni, da bodo rezultati bolj koristni za one, katere s polno častjo predstavljate. Središnji odbor želi, da se objektivno premotri celokupno njegovo delo z ozirom na to, kar se z druge strani tendenciozno predstavlja glede gotovih ljudi v Središnjem odboru. Zato smo svoje poročilo v zadnjih številkah glasila natančno tudi materialno obrazložili. Poleg tega pa bi vam rad kratko obrazložil še nekoliko stvari, ki v poročilu niso dotaknjene, ker imamo na dnevnem redu še

veliko važnih stvari kakor: sprejem pri Nj. Vis. knezu Pavlu Namestniku ali pri g. ministrskemu predsedniku, za kar še nimamo točnih odgovorov ali in kdaj bi bili sprejeti. Sprememba pravil nam odvzame mnogo časa kakor tudi diskusija o poročilu Središnjega odbora.

Pred poročilom se je javil k besedi načelnik ministrstva g. Jeremič.

Gospodje delegati! Osebnost mi je milo, da morem biti navzoč na vašem plenumu, zlasti ker je to prvič, da se daje prilika prisostvovati vašemu delu v tej formi. G. minister soc. pol. in nar. zdravja dr. Drago Marušič mi je posebno naročil, da vas pozdravim v njegovem imenu, da vam zaželim mnogo koristnega dela in uspehov in da bo on vedno, dokler bo mogel, posvečal največjo pazljivost za vašo vprašanja in se v tem smislu zavzemal povsod, kjer bo treba, da se v vašem vprašanju napravi zadovoljnost.

V ministrstvu socialne politike obstoja itak vedno največja pazljivost za vaše vprašanje, kar bo tudi še vedno v bodoče, za kar ste lahko popolnoma sigurni. Enako stališče smo zavzeli in pokazali v komisiji za spremembo in popolnitev invalidskega zakona, ki je bila sestavljena od strani kraljevske vlade in kjer sta sodelovala tudi dva predstavnika iz vaše sredine.

Morem samo reči, da je od strani g. dr. Marušiča vse storjeno pri g. ministru financ, da on te spremembe — razumljivo v kolikor ima Kraljevska vlada možnosti — sprejme z ozirom na finančne prilike in pri nas, da se te spremembe sprejmejo, kakor jih je komisija predložila.

Želim uspešnega dela in prosim, da bodite tudi uverjeni, da hočemo mi vsem vašim odločbam posvetiti veliko pazljivost. V tem vas pozdravljam in kličem: Živeli!

Oglasil se je delegat tov. Perič iz Tuzle.

»Iz govora tov. predsednika ste posneli, da ima ta plenum posebno nalogo glede razvoja naše organizacije. Ker se zavedam teh težkoč, želim, da naj bo delo v prvi vrsti posvečeno društvenim pravilom, ki naj odgovarjajo težnjam naših vojnih žrtev. Do sedaj je bila običajna praksa, ki ni v pravilih, da je predsednik sam predsedoval plenarnim sejam. Smatram, da je plenum popolnoma odgovoren za vse delo ne pa Središnji odbor, ki je sam konstatiral, da dela, kolikor je mogoče po današnjih

pravilih. Plenum pa do danes ni vršil dolžnosti kakor nalagajo pravila. Posledica je bila, da so se pričele po beograjskih oglih osebne in materialne borbe. Imam predlog, ki ga je osvojil moj odbor, ki se glasi:

V pravilih čl. 27 je predvideno, da so seje širšega Središnjega odbora veljavne, ako je navzoča nadpolovična večina delegatov. Ni pa rečeno, kdo predstavlja sejo širšega Sred. odbora, a vendar je zelo važna v interesu najobjektivnejšega in najpravičnejšega presojanja vseh zadev. Zato predlagam, da seja izvoli izmed svojih članov predsednika, ki bo predsedoval in sicer potom tajnega glasovanja.

Tov. Nedić odgovarja, da se ta predlog lahko odstopi odboru za prošnje in pritožbe, v imenu ožjega Sred. odbora pa ga zavrača, ker nasprotuje čl. 29 pravil.

Ker se tov. Perič ni zadovoljil z odgovorom, je tov. Nedić stavil njegov predlog na glasovanje, ki je bil soglasno odbit.

Tov. Perič je stavil drugi predlog in sicer, da po čl. 27. pravil sejam širšega Sred. odbora prisostvujejo samo oni delegati, katerih organizacije se drže materialnih obveznosti napram Sred. odboru.

Pred prehodom na dnevni red je zahteval, da seja ugotovi, ako so vsi navzoči delegati upravičeni prisostvovati z ozirom na izpolnjene materialne obveznosti delegatov. Če se ugotovi premalo številno veljavnih delegatov, je vse delo seje neveljavno.

Tov. Nedić je odgovoril, da se bo tudi ta predlog stavil odboru za prošnje in pritožbe.

Nato je pred že napovedano obrazložitvijo še nekaj vprašanj, ki niso v poročilu Sred. odbora, smatral tov. predsednik za dolžnost sprejeti pozdravne brzojavke, ki so bile z navdušenjem sprejete in sicer: Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II., Njenemu Veličanstvu Kraljici Materi Mariji, Njegovemu Kraljevskemu Visočanstvu Knezu Pavlu — Namestniku, Kraljevskemu Namestništvu, Predsedniku Kraljevske vlade, ministru socialne politike in narodnega zdravja g. dr. Marušiču, ministru vojske in mornarice g. armijskemu generalu Petru Živkoviću in ministru financ g. dr. Miloradu Stojadinoviću.

Nato se je razvilo poročilo predsednika in debata delegatov. Ker je stvar obširna, jo bomo objavili v prihodnji številki. Tuda »Ratni invalid« še ni prinesel nadaljnega poročila.

V spomin na tov. Škrabca

Kakor list za listom z drevja, padajo naši najboljši možje in tovariši. Skoraj nismo mogli verjeti, ko je dospela najprvo vest, da je naš trd in odločen mož tov. Škrabec, predsednik Krajevne organizacije v Ribnici, težko obolev in da ni nobenega upanja. Toda postala je resnica, naš dobri tovariš, s katerim so nas vezale pristrčne vezi, je izdihnil dne 4. februarja t. l. svojo blago dušo. Vojna poškodba na nogi je tlela tako dolgo, da nam ga je umorila. Poln veselja do dela za našo organizacijo in pravično stvar, kot oče je stal ob strani svojih zvestih članov in članic, pripravljen vsakemu pomagati. Od blizu in daleč so se stekali pri njem člani in sploh vsi prizadeti in on je odprtih rok delil uteho in pomoč.

Tih in zamišljen je delal in organiziral, zato je imel povsod dovolj dela, ker so ga potrebovali kakor invalidi tudi drugi. On je delal v različnih dru-

štvih, zato je bil povsod dobrodošel in priljubljen. Najbolj se je to videlo pri pogrebu, ko ga je nepregledna dolga vrsta domačinov in nedomačinov, prijateljev in znancev spremljala. Kmetje, obrtniki in vsi sloji so ga spoštovali.

Naši člani so prišli polnoštevilno, odposlanec Oblastnega odbora tov. Mirtič, se je poslovil od njega s primernim nagovorom, enako tovariš bojevnik, peveci so zapeli in vse je plakalo. Številna njegova družina je stala žalostna ob grobu, ker ne bo več dobrega očeta, ki ga bo pogrešala, hiša, polje, plug in knjiga, najbolj pa naša bedna raja, ki je izgubila tudi svojega očeta kakor njegovi otroci. Tovariš Škrabec je imel polnoštevilno organizacijo, on je pokazal, kaj zmore dober funkcionar in njegova naj bi si vzeli za vzgled mnogi drugi.

Mi ga bomo pogrešali, želimo mu večni mir in pokoj, družini pa naše najgloblje sožalje.

Invalidi na grobu Blagopokojnega Viteškega kralja

Ko je širši Središnji odbor končal svojo plenarno sejo v Beogradu, se je dne 6. februarja t. l. napotil deloma z vlakom, deloma z avtobusi na Oplenac k počivališču Blagopokojnega Viteškega kralja, da se pokloni Njegovemu spomenu.

Kljub hudemu zimskemu dnevu, so po zmrznjenem potu prispeli tudi najtežji invalidi in protezarji na holmec, kjer stoji cerkva na Oplencu.

Mirno in s težkimi občutki so šli drug za drugim v kripto, slišati je bilo le udarce protez po tlaku. S solzami v očeh so poljubljali marmornato ploščo groba Blagopokojnega svojega Najvišjega Pokrovitelja in Dobrotnika. V tej tišini in svečanem momentu je v imenu vseh vojnič žrtev prečital tov. Vlado Spasojevič sledeče besede:

Nesmrtni kralj!

Onesposobljeni vojni veterani Tvojih slavnih zmagovitih armad, združeni z žrtvami Jugoslavije, so se prišli pokloniti na Tvoj grob, da se na njem napoje in okrepe z novimi navdahnjenji za daljna stremeljenja in cilje, katere si Ti Veliki kralj postavil s svojim plodnosnim, uspešnim delom pred državo in nacijo, jih oživotvoril in oplodil do svete dogme narodnega edinstva in sreče velike Jugoslavije. Tvoji onesposobljeni veterani so prinesli seboj grude zemlje iz vseh krajev Jugoslavije, jo deli v žaro, katera naj ostane vedno poleg Tvojega groba, kot izraz ljubezni, vere in vdanosti hvaležnega naroda, katerega mu si Viteški kralj-Borec prinesel nacionalno svobodo, na vrhu svojega zmagovitega kraljevskega meča. Prinesli smo zemljo iz kraja Tvojih slavnih junaških podvigov in iz krajev Tvojih zvestih sodelavcev Vojvode Putnika, Ljudevita Gaja, Vojvode Mišića, Frankopanov, Vojvode Stepe Stepanovića, Vladike Strossmajerja, iz Kajmakčalana, Veljkove krajine, iz Cetinja, mesta Tvojega rojstva, Tvoje ponosne Šumadije in drugih slavnih krajev, kateri tvorijo veliko kraljestvo Tvojega Prvenca Petra II. kralja Jugoslavije.

Ta zemlja slave in trpljenja Tvojega zvestega naroda, naj tudi preko Tvojega groba budi spono, katera naj z večnimi in nerazdružljivimi vezami veže Tvoje naslednike in Tvoj jugoslovanski narod in ga vedno opominja, za kakšno drago ceno je bila izvojevana njegova svoboda, edinstvo in država. Zglasili smo se pri Tebi v zgodovinsko-važnih trenutkih, preko katerih gre jugoslovanski narod, da pokažemo vsem, da smo še vedno tu, na mrtvi straži, pripravljene braniti Tvoje veliko zgodovinsko delo, Tvojo Jugoslavijo. Gospod, ki bdi nad Tvojim hramom in Tvojimi

slavnimi predniki, nam bo dal novih moči; vliji nove vere in srčnosti, da bomo premagali z izkušnjami te dobe, v kateri nas je pustil v veliki praznoti, ko Te nam je vzela takrat, ko si nam bil najpotrebnejši.

Prižigajoči voščeno na Tvojem grobu, prosimo toplo Boga za Tvoj večni mir, da naj ga ne motijo nobene zmešnjave ali nesloga tistih, nad katerimi si s tolikšnimi žrtvami priboril Svoje nasledstvo. Istočasno se klanje mojemu senu Tvojih slavnih prednikov, obljubjujoči v tem svetem hramu, da hočemo vztrajati na potu, katerega je v življenju predvidela Tvoja modrost tako, kakor nam Bog pomaga.

Naj bo večna slava Tvojim velikim prednikom! Naj bo večna slava Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju Jugoslavije!

Žara, ki so jo delegati položili poleg groba Blagopokojnega Viteškega kralja in v kateri je pomešana zemlja iz raznih krajev naše države, je krasno delo, eno najlepših, kar jih je dosedaj pri grobu.

Na njej so napisani vsi oblastni odbori naše države in Središnji odbor. Po tako izvršeni tihi komemoraciji in poklonitvi so se delegati vrnili zopet v Beograd, kamor so dospeli zvečer.

Zemlja, ki so jo delegati prinesli s seboj, je bila iz sledečih slavnih mest: Iz groba branilcev Beograda, iz gro-

ba Zrinjskega v Zagrebu, iz grobov dveh srbskih solunskih borcev v Dubrovniku, iz Legeta, kjer je leta 1915 težko trpel del naše vojske v Sremski Mitrovici, iz dvorišča hiše, v kateri je bil rojen Josip Jurij Strossmajer v Osijeku, iz vrha Trebevića pri Sarajevu, izpod grada carja Dušana v Skoplju, iz grada Ozalj pri Karlovcu, kjer so bili Frankopani, iz groba vojnih internirancev v Bihacu, iz groba veleizdajalca v Banjaluki, od Hajduk-Veljkovega spomenika v Zaječaru, iz groba Svetozara Miletića v Novem Sadu, iz jarkov, kjer je bila Kolubarska bitka pri Valjevu, iz dvorišča Šabačke cerkve, kjer počiva 700 vojnih žrtev, iz kule carja Lazarja in spomenika kosovskim junakom v Kruševcu, iz Vlašića in Baš-bunara (vodnjaka) v Travniku, iz Karadjordievih šanc v Užicah, iz bojevnikega groba v Požarevcu, iz grobov nacionalnih delavcev v Mostarju, iz najsevernejše točke naše države pri Št. Ilju, iz Aleksandrovega brda v Bitolju, iz groba judenburških žrtev v Ljubljani, od cerkve Maščevalnice v Smederevem, od spomenika bregalniških borcev v Štipu, iz Lazi-Mestana, kjer je padel car Lazar pri Prištini, iz groba Vojvode Stepe v Čačku, iz groba ustreljenih Čehoslovakov v Kragujevcu, iz dvorišča hiše v Cetinju, kjer je bil rojen Blagopokojni kralj, od vojnega spomenika v Vranju, iz groba obešenih od avstro-ogrsko vojske v Tuzli in še nekaterih važnih krajevnih odborov iz Bosanskega Šamca, Srebrnice, Zavidovića, Žepč, Gradačca, Vlasenice, Bujenjine, Zvornika in Orašja.

njihovih družin, ker isti uživajo zaščito po § 69 zakona o državnem monopolu.

To se objavlja vsem vojnim žrtvam z naročilom, da se vsak slučaj, ki ne bi bil postopan po prednavedenem, takoj javi udruženju z vsemi dokazi, na podlagi katerih bo isto postopalo proti vsem krivicam.

Uspeli intervenciji

V zadnjem času smo mnogo poročali glede dveh zadev, ki sta zelo važni za položaj naših vojnih žrtev.

Prvo je vprašanje izplačila zaostalih invalidnin. Javili smo že, da je bil kredit za vse tiste, ki so poleti poslali prošnje s pobotnicami Dravski finančni direkciji že meseca decembra odprt. Ker pa sredstva za izplačilo le še niso došla, je naš Oblastni odbor parkrat interveniral pri finančni direkciji, kajti prejšnja leta so bili zaostanki ravno nekako po novem letu izplačani. Naši delegati so skupno z drugimi tovariši s plenarne seje napravili potrebne intervencije za zaostanke na merodajnih mestih v Beogradu in kakor je videti tudi uspeli.

Informirali smo se, da so bili vsi zaostanki onim, ki so jih prijavili, v preteklem tednu nakazani.

Na ta način je mnogim našim tovarišem in tovarišicam, ki so v pomanjkanju in težkih časih čakali na svoje zaostale prejemke mnogo pomagano, posebno pa še, ker so jih dobili v večjih vsotah skupaj.

Na občnih zborih smo opazili, da je več upravičencev, ki bi morali dobiti zaostanke, samih krivih, da jih še niso dobili.

Prejeli so pozive od Dravske finančne direkcije za predložitev prošenj in pobotnic, pa tega niso storili kljub temu, da smo svoj čas v našem listu točno pojasnjevali, kako je treba postopati in smo objavili tudi vzorce prošenj in pobotnic.

Sedaj pa bodo čakali gotovo zopet celo leto.

Tu se vidi, kako potrebno je biti organiziran in naročnik našega lista.

Drugo vprašanje je zopet potreba za našo Protezno delavnico.

Zvedeli smo, da po predvidenem proračunu zopet ne bo zadosti sredstev za neomejeno poslovanje in druge materialne potrebe. Tudi v tem oziru so se oglasili naši delegati v ministrstvu socialne politike in narodnega zdravja ter so zvedeli, da se pripravlja zopet akcija za podporo Protezni delavnici iz invalidskega narodnega fonda.

Zadeve vsekako tudi v bodoče ne bo za izpustiti iz evidence, zaenkrat pa naj bo to v pojasnilo tudi onim, ki so lani mislili, da se Udruženje za to ni zadosti zanimalo ali celo ničesar storilo.

Za zaščito vojnih žrtev pri trafikah

Pred kratkim smo že poročali, kako se postopa pri podeljevanju trafik, da se zapostavlja vojne žrtve, pred vsem pa v njihovo škodo podeljuje trafike nezaščitenim osebam kljub določbam o prvenstvu vojnih žrtev.

Naše udruženje je moralo tozadevno intervenirati. Oblastni odbor je zahteval tudi od Središnjega odbora, da pri Monopolski upravi v Beogradu izposluje boljše splošno zaščito vojnih žrtev glede trafik.

Središnji odbor je zaprosil Ministristvo socialne politike in narodnega zdravja, da podpre to našo upravičeno akcijo. Na posredovanje tega ministristva je Monopolska uprava pod M Br. 24239/34 odgovorila sledeče:

»Udruženje vojnih invalidov se obvešča, da morajo monopolske oblasti, katere izdajajo dovolilnice za maloprodajo tobaka, po naredbi te uprave izdati iste prvenstveno vojnim invalidom in vdovam, v kolikor je v poedinih slučajih med njimi reflektantov. V kolikor pa se take dovolilnice izdajajo tudi dru-

gim osebam, se mora vedno paziti, da se z otvarjanjem novih maloprodaj ne dela škode sosednim invalidskim trafikam, ter se v bližini takih trafik otvarjajo nove le v slučajih, ako se pokaže potreba založitve za kupce in interes uprave državnih monopolov. Dovolilnice se izdajajo samo na podlagi podrobnih podatkov, ter ima Uprava državnih monopolov za to posebni obrazec, ki se mora priložiti vsaki prošnji za dovolilnico in v katerem je posebna rubrika za podatke o sosednih trafikah z izrecnim vprašanjem, ako so iste invalidske?

Dovolilnice za maloprodajo izdajajo prvoinštančne monopolske oblasti, Monopolska inšpektorata v Sarajevu in Skoplju za Drinsko, Vrbasko in Vardarsko banovino, Prodajna monopolska nadzorništva v Beogradu, Zagrebu in Splitu pa za Donavsko, Moravsko, Dravsko, Savsko, Zetsko in Primorsko banovino.

Uprava državnih monopolov ter njene prvoinštančne ustanove bodo v bodoče pazile na interese invalidov in

Ivan Vuk:

Po valovih Donave široke...

Prinašamo odlomek iz zanimivega in lepega potopisa vojnega invalida, pisatelja Ivana Vuka. Knjiga je izšla z 19 slikami. Potopis je napisan ob priliki izleta iz Beograda v Radujevec.

(Uredništvo.)

»Gospoda,« je rekel Tein spremljevalec in poseben smehljaj mu je igral v očeh. »Popotnik, ki plave prvič skozi Železna vrata, mora biti krščen z vodo iz Donave. Posebno dame.«

»Zakaj?« je vprašala gospa Marija.

»Zato, da bog Donave nima moči do nje.«

»In če se ne da krstiti?«

»Pravijo, da jo duhovi Železnih vrat krste sami.«

»Hh,« je rekla gospa Marija in zasukala oči, kakor da jo je strašno strah. »In jaz zdajle potujem prvič skozi Železna vrata.«

»Hajd, da vas krstim,« je rekel Zdravko.

»Zakaj baš vi?« je odprla široko oči gospa Marija in hudomušnost je bila v njih.

»Ker sem Gorenjec. In vidim sorodnost v teh pečinah z nami Gorenjci. Pri nas so Alpe in Karavanke, tu pa Karpati. Pri nas so gorski duhovi, tu pa duhovi Železnih vrat.«

Gospa Marija mu je segla v besedo in rekla Teinemu spremljevalcu.

»Veste, gospod, to je včas, če ni boljšega, tudi profesor. Če kaj drugače obrazloži, kakor je res, kdo ga kontrolira...«

»Pazite...« je dvignil glavo Zdravko in napel prsi.

Tea se je smejala in rekla:

»Veseli ljudje ste Slovenci.«

»Kaj hočemo,« je odgovoril Zdravko in nekoliko skrčil pleča: »Gamsi, zlatorogi in divje koze so naši vzgojitelji, pa ne moremo biti drugačni.«

»Včasj tudi kakšen medved,« je dodal Matevž.

»Ta pa bolje tam pri Ljubljani,« se je odrezal Zdravko.

»No, in da bomo krstili, hej, natakari, prinesite smederevca, in obrnjen k Teinemu spremljevalcu, je dodal:

»Saj je tudi iz Donave, kaj?«

Tein spremljevalec je zmajal dvoumno z glavo in rekel veselo:

»Kakor se vzame...«

Natakari je prinesel smederevca, kozarce in natočili smo jih.

»Krstimo se,« je rekel Zdravko. »Pri nas velja: Na planinah je veselje, je svoboda, gotovo velja tudi tu, na planinah Donave.«

In smo trčili zvoneče, veselo, vkljub temu, da so Železna vrata objemala Donavo vedno tesneje.

»Glejte,« je rekel Tein spremljevalec in pokazal z roko nazaj. »Kako mična slika. Širina Donave je vidna kakor travnik, po katerem raste gosta, valovita trava. In na sredi zelena miza — otok. Na desnem bregu razvaline gradu Golubac, ki je viden sedaj zelo divje romantično, a skala v Donavi, tisti Babakaj, kakor nekak strelvod. Na desno in levo pa gorovje, skalovje z ostrimi grebeni, kakor da je nekoč v svoji jezi ostalo tako okamenelo nagubano, na pol golo, na pol z grmičevjem obraščeno...«

»Babakaj, pravite,« je vprašal Zdravko. »Kakšno je to ime. Pomeni, zdi se mi, kakor: baba kaj si...«

Tea se je nasmejala, da so se beli zobje zablesteli iz rdečih, jagodovih ustnic.

»Zares, vidi se, da se pajdašite z zlatorogi, gamzi in divjimi kozami. Ni sicer »baba kaj si«, ker nismo kajkavci. In če bi to veljalo, bi se temu kamnopyramidi reklo: »bobo, što si«. Pomeni pa to: »Baba kajaj se!«

»Aha, po našem: »Baba kesaj se!«

»Da, kesaj se!... In veste, kako se je to zgodilo? Narodna pripovedka o tej skali pripoveduje več pripovedk,« je pripovedoval Tein spremljevalec, »vse grozne, kakor so bili grozni dogodki v onih borbah, ki so se godile tu na Donavi. Po eni teh pripovedk je neki Madžar zbežal z najlepšo žensko iz harema turškega age, ki je bil poveljnik v Golubacu. Aga ga je zasledoval in ga do-

hitel tukaj na obali. Razžaljeni soprog je odsekal ugrabitelju glavo, jo obesil nezvesti ženi okrog vratu in jo izpostavil na to steno, priklojavši jo na njo, da jo kljuvajo vrane in krokariji, da ji orli živi trgajo meso. »Baba, kesaj se (kaj se) je kriknil v slovo in od tega dne se imenuje ta stena »Babakaj...«

»Eh, znamenite pripovedke imate v teh krajih,« je rekla gospa Marija. Potem pa naglo dodala: »Sicer jih imamo tudi tam, na Pohorju.«

»A Golubac,« je vprašal Zdravko. »Gotovo ima tudi ta kakšno pripovedko?«

»Golubac,« reče Tein spremljevalec, »je v resnici vreden te hvale, ki jo nosijo tuji popotniki o njem po svetu, namreč, kot najlepši zgodovinski spomenik na Donavi, kot »biser« v strminah džerdapskih. Kakor vidite, na Beli steni, ki sega v Donavo, se izločuje od vrhuncev Golubaških sten, ki se dvigajo nad njo v nekakem planinskem vencu Golih planin — grad Golubac. Slikovit je zelo in romantičen. V obliki terase se dviga postepeno pet oddelkov gradu, začenjajoč od obale. Veže jih zobčasto zidovje, vihoč se po vijugasti steni z devetimi kvadratnimi stolpi, ki so na vrhu tako zobčasti, da so podobni stolpom smederevske trdnjave. Trije stolpi so dole, nad samo Donavo, a ostali se vrste višje. Najvišji stolp se je imenoval »Šeširkula«, po slovenski? ...«

Počakal je in Zdravko je hitro odgovoril:

Nova pravila

Po pooblastilu dubrovniškega kongresa, je zadnja plenarna seja, ki se je vršila od 3. do 5. februarja t. l. v Beogradu, sprejela tudi nova pravila za naše udruženje, ki se v gotovih točkah bistveno razlikujejo od prejšnjih.

Ko bo pravila potrdilo notranje ministrstvo, bodo veljala za celo naše udruženje.

Radi obširnosti ne bomo objavljali celih, pač pa hočemo le pojasniti one točke, ki so spremenjene. Pravila bo Oblastni odbor na drug način razmnožil in jih razposlal odborom, da jih predložijo oblastim. Glavne spremembe so sledeče:

Pri odstavku »Ime in sedež« ni bistvenih izprememb, le toliko, da imamo na prezentacijskih žigih tudi državni grb in da je dan proslava udruženja 6. november vsakega leta, kot obletnica razvitja zastave, katero nam je dal Blagopokojni Viteški kralj.

Namen udruženja ima poleg dosedanjih tele nove točke: 1. da Središnji odbor upravlja bodoči invalidski dom v Beogradu in se prizadeva za postavitev invalidskih domov tudi v drugih pokrajinah;

2. da vzdržuje zveze z mednarodnimi invalidskimi in bojvniškimi organizacijami in

3. da sodeluje z našimi bojvniškimi organizacijami in podpira njih združenje.

K odstavku »Člani udruženja« so sledeči odstavki in spremembe:

1. Redni člani so lahko vse vojne žrtve, zaščiteni z invalidskim zakonom. Poleg teh so lahko člani tudi drugi (po inv. zakonu nezaščiteni), ki so na podlagi vojne obveznosti onesposobljeni in to dokažejo z dokumenti.

V slučaju sumljivosti odloča dotični odbor po svobodni presoji.

2. Višino članarine določa oblastni občni zbor po krajevnih razmerah.

3. Središnji odbor mora po podatkih Oblastnih odborov voditi kartoteko vseh članov.

Odstavek: »Dolžnosti in pravice rednih članov« ima sledeče spremembe:

1. Vpisnina, ki jo plačajo novopristopivši člani enkrat za vselej znaša 5 Din (prej 1 Din).

2. Članstvo se sme izključevati za gotov čas ali za vselej.

Pravico izključitve ima ožji Središnji odbor, odločbo pa mora odobriti širši Središnji odbor.

3. Med izrednimi člani je spremenjeno samo to, da ustanovniki plačajo enkrat za vselej le 200 Din (prej 500 Din) in da podporni člani (ki so plačevali po 60 Din letno), sploh odpadejo.

Častne člane predlagajo Oblastni odbori Središnjemu odboru z obrazlo-

»Klobučji stolp.«

»Da... Pravijo, da je Golubac sezidan na temeljih nekdanjega rimskega mesta. V začetku preteklega stoletja nekako, pravijo, se je nek turški odmetnik, Bori-Čauš, s svojimi ljudmi vgnezdil med zidovjem gradu Golubaca ter odtod hodil na rop. Imenoval se je »kralj vode i zemlje«, in ta naslov je opravičil in potrdil z mnogimi zmagami nad vojsko, ki se ga je lotevala. Na smrtni uri je, kakor Aleksander Veliki, razdelil svoje »cesarstvo« med najdostojnejše. Kajpada, ti »najdostojnejši« so bili kaj kmalu polovljeni...«

»Po neki drugi pripovedki je bila na »Šešir-kuli« ali v »Klobučjem stolpu«...«

Tea se je glasno zasmejala in njen zvonki smeh je objel tudi nas ostale. Zakaj njen spremljevalec je tisto besedo »Klobučjem stolpu« izgovoril drugače, nego je navajeno slovensko in tudi srbsko uho, in kako bi se ne smejali. Toda njen spremljevalec se ni dal motiti. S smehom sicer, toda nadaljeval je:

»... torej, v tistem »klobučjem stolpu« je bila nekoč ujeta lepa bizantinska carica Helena. Tu je negovala svoje ljube golobe in odtod, pravijo, je dobil Golubac svoje ime... Narod pripoveduje, da je Golubac zidala Prokleta Jerina...«

Pluli smo nekaj časa in gledali to romantično lepoto »Železnih vrat«.

(Dalje prih.)

žitvami najkasneje 30 dni pred kongresom. Pri kongresu se postavi odbor 5 ljudi, ki premotri motivacijo in predlaga kongresu, kar se mora potem brez debatiranja potrditi ali odbiti.

K točki o diplomah izrednim članom pa je pripomnjeno, da je treba plačati Središnjemu odboru za vsako diplomu po 50 Din, ako se izdaja preko Oblastnega odbora.

Pri odstavku »Krajevni odbori« imamo sledeče spremembe:

1. Krajevni odbor se lahko ustanovi, ako je v dotičnem kraju vsaj 30 članov. Število krajevnih odborov po posameznih srezih odreja Oblastni odbor.

2. Število odbornikov je ostalo isto, samo je dostavljeno, da so vsa mesta častna, le predsedniku se more po budžetu odrediti neka vsota za event. stroške. Tajnik in blagajnik je ena oseba. Važno pa je to, da se voli vsak krajevni odbor za dve leti.

3. K pravicam nadzornega odbora je dostavljeno, da sme v slučaju nepravilnosti ustaviti tudi delo upravnega odbora v finančnem pogledu, mora pa v 10. dneh sklicati izredni občni zbor. Knjige in blagajno pa mora pregledati vsake tri mesece.

4. Krajevni odbori morajo dajati oblastnim odborom 10 odstotkov vseh dohodkov in 20 odstotkov od članarine. Dotični odbor, ki bi tega ne storil, nima pravice do moralne podpore in tudi ne sme prisostvovati Oblastnemu občnemu zboru.

V svoji blagajni pa sme imeti Krajevni odbor največ 300 Din, vse drugo mora naložiti v Poštni hranilnici ali Državni hipotekarni banki. Izjeme so mogoče samo po odobritvi Oblastnega odbora.

Pri odstavku »Krajevne invalidske skupščine« ni drugih izprememb kakor, da se morajo vršiti na vsake dve leti in da se vrše najkasneje do 1. aprila.

Vsaka skupščina izvoli za njeno vodstvo predsednika, tajnika (zapisnikarja) in 2 overovatelja zapisnika. Po možnosti prisostvuje tudi delegat Oblastnega odbora.

Važno pa je glede izvolitve delegatov za oblastni občni zbor.

Vsak krajevni odbor izvoli do 50 članov po enega, do 100 članov po dva in preko 100 članov po tri delegate in ravno tako tudi toliko namestnikov za dobo dveh let.

Stroške za delegate nosijo »Krajevni odbori«.

Za »Oblastne odbore« pa so sledeče spremembe:

Dosedanji Oblastni odbori vsi ostanejo, lahko pa se jih združi tudi po več skupaj, ako kažejo prilike, po odobrenju oblastnih skupščin ter Središnjega odbora. Vsaka taka oblast pa obdrži po enega delegata za širši Središnji odbor in po dva za kongres. Za obstoj Oblastnega odbora je potrebno na dotičnem teritoriju najmanj 5 krajevnih odborov.

Središnji odbor ima pravico, ako uvidi nepravilno ali pravilom nasprotujoče delo kakega Oblastnega odbora, spremeniti upravo in postaviti svojega delegata, ki pa mora v najkrajšem času sklicati izredno skupščino.

Iste pravice pa imajo tudi Oblastni odbori napram Krajevnim odborom, ako nadzorni odbori ne uvidijo svoje dolžnosti.

Tudi Oblastni odbori se volijo za dve leti in imajo po 7 članov in 3 namestnike upravnega odbora ter 5 članov in 2 namestnika nadzornega odbora. Tajnik in blagajnik sta lahko tudi izven odbora, morata pa biti včlanjena invalida, ter jih sprejema lahko predsednik in jima odreja plačo.

Tudi predsedniku se more po budžetu in sredstvih določiti odškodnina za stroške.

Glede dolžnosti Oblastnega odbora ni posebnih izprememb, pač pa je pripomnjeno, da Središnji odbor lahko člana Oblastnega odbora, ako bi izvršil nepravilnost, lahko po izvršeni preiskavi odstavi in ga zamenja z drugim ter mu lahko naloži eventualno materijalno odgovornost.

Ako bi se iz bilanc, ki se predlagajo Oblastnemu odboru in Središnjemu odboru pojavila sumnja, mora Oblastni ali Središnji odbor napraviti preiskavo ter v slučaju nepravilnosti razpustiti Ob-

lastni ali Krajevni odbor ter sklicati nov občni zbor.

Za odbornike Oblastnega odbora pa je novo to, da mora nadzorni odbor sklicati v 20 dneh občni zbor, ako se izčrpa število odbornikov in namestnikov manj kot na polovico.

Vsak odbornik, ki neopravičeno izostane 3 seje, neha biti član Oblastnega odbora in se popolni z namestnikom.

Vsak pa ima pravico, da svoje mnenje glede dela odbora potom zapisnika oddvoji, kar pa mora ostati interna stvar udruženja. Tudi glede nadzornega odbora velja isto kot gori navedeno, ako se zmanjša nad polovico, da je treba sklicati občni zbor.

Knjige in blagajno mora pregledati vsake 3 mesece.

Predvidene pa so neke skupne seje upravnega in nadzornega odbora, na katerih ima tudi nadzorni odbor pravico glasovanja.

Take seje sklicuje po potrebi upravni odbor. Na ta način bi bilo smatrati, da nadzornemu odboru ni treba prisostvovati na sejah upravnega odbora. Glede dolžnosti predsednika Oblastnega odbora ni drugih sprememb, kot da ima pravico odrediti izplačila do 200 Din (prej 100 Din).

Oblastni odbor lahko drži v blagajni do 1000 Din, drugo mora naložiti v istih zavodih, kakor krajevni odbori.

Pri odstavku »Oblastni občni zbori« so važne sledeče spremembe:

1. da se morajo vršiti vsako drugo leto najkasneje do 1. maja,

2. ako skliče izredno skupščino nadzorni odbor ali dve tretjini krajevnih odborov (ne pa upravni O. O.), mora dotični založiti potrebno vsoto po določilu Središnjega odbora za kritje stroškov.

3. Ako druga skupščina sklicana v 15 dneh po prvi, ki ni bila sklepčna, še ni sklepčna, se vrši s toliki delegati, kolikor je navzočih. Cel materijal pa je treba poslati potem Središnjemu odboru, da pregleda vzroke in ali odobri, ali razveljavi skupščino. V tem slučaju pa Središnji odbor za zopet novo skupščino sam nosi stroške.

4. Na oblastnih občnih zborih se voli tudi kandidacijski in verifikacijski odbor.

Oblastni odbori volijo poleg delegatov za širši Sred. odbor tudi delegate za kongres.

Ako ima Oblastni odbor do 10 krajevnih odborov voli po 2 delegata, nad 10 pa po 3 delegate. Krajevni odbor Beograd voli 3 delegate. (Op.: Tam sedaj ni Oblastnega odbora.)

Ravnokatno postopajo oni Oblastni odbori, kateri vrše dolžnost krajevnih odborov.

Potne stroške nosijo Oblastni odbori. Oblastni občni zbori se vrše tam, kjer so sedeži Obl. odborov, lahko pa oblastna skupščina v naprej odredi drugače.

Nato sledi odstavek za Središnji odbor.

Isti je »ožji« in »širši«.

Ožjega voli kongres na dve leti in sicer 9 članov in 5 namestnikov upravnega ter 5 članov in 3 namestnike nadzornega odbora.

Širši Sred. odbor pa tvori cel ožji in še po 1 delegat od vsakega Oblastnega odbora.

Pri dolžnostih tega ožjega in širšega odbora ni bistvenih sprememb, le, da ožji upravlja tudi invalidski dom, da preneha biti član, kdor se ne vdeleži 3 zaporednih sej brez opravičbe in da vsak član lahko poda na zapisnik svoje oddvojeno mnenje. Ako pa bi se zmanjšal izpod polovice, se popolni najprej s člani širšega odbora in šele potem, ako se še za polovico zmanjša, se skliče kongres.

Glede širšega Sred. odbora pa je novo to, da se radi pregleda finančnega delovanja »Ožjega odbora« vedno na predidoci plenarni seji postavi tročlanski odbor, ki se mora sestati potem štiri dni pred vršitvijo bodoče plenarne seje, da natančno pregleda vse finančne postavke, ki jih objavi ožji odbor in predloži že detajlno poročilo.

Glede dolžnosti predsednika in podpredsednika ni znatnih sprememb.

Pač pa ima Središnji odbor general-

nega tajnika, ki mora biti odbornik in administrativnega tajnika, ki je uradnik.

Blagajnik mora položiti kavcijo 100 tisoč Din, ima kot pomočnika tudi strokovnega knjigovodjo in sme držati v blagajni največ 10.000 Din.

K odstavku »Kongres« je novo samo tole:

Vrši se vsako drugo leto o Binkoštih v Invalidskem domu v Beogradu, ako širši Sred. odbor ne sklene drugače.

Za sklicanje izrednega kongresa velja vse tisto, kar smo že omenili glede izred. obč. zborov tudi glede stroškov.

En mesec pred vršitvijo morajo oblastni odbori poročati, če se bodo delegati vdeležili. Ako jih ne bi bilo nad polovico, se kongres preloži za en mesec, potem pa se vrši ob vsakem številu.

Predlogi in pritožbe morajo biti dostavljene 30 dni pred kongresom.

Verifikacijski odbor ima 6 članov, kandidacijski pa 10 članov.

Središnji odbor se voli tajno.

Poleg kongresa ima udruženje tudi »veliki splošni državni zbor«, ki se sklicuje po potrebi v važnih vprašanjih in na katerega pridejo vsi člani.

Posebni odstavek je glede kompetenc, tako da se mora vsak nižji odbor obračati v vseh zadevah le preko višjega odbora. Le ako višji ni hotel vzeti zadeve v pretres, je dovoljeno preskočiti to instanco.

Središnjemu odboru pripadajo dohodki, ki jih sam napravi, vsi ostali pa odborom, katerim so namenjeni, le da oddajajo po teh pravilih odrejene procente.

Spremembe so tudi pri »razsodišču«.

Isto obstoja samo pri oblastnih in Središnjem odboru (pri krajevnih ne).

Pri Oblastnem odboru obstoja iz predsednika odbora in 2 zastopnikov spornih strank.

Kazni so: opomin, ukor, ograniceenje moralne in materijalne pomoči za gotov čas, izključitev začasno ali za vedno.

Razsodišče je tudi za materijalne spore do 500 Din. Vse razsodbe se objavljajo v glasilu.

Pri Središnjem odboru sestojata razsodišče iz predsednika in 6 članov (od vsake sporne stranke po 3 člani).

V predhodnih določilih je, da ostanejo dosedanji delegati le do prihodnjih letošnjih občnih zborov.

Razpisane kantine

V vojašnici »Vojvode Mišića« v Ljubljani se vrši prva ustmena licitacija za kantino dne 18. marca t. l. ob 11. dopoldne.

Pogoji se vpregledajo vsak delavnik v pisarni komande vojašnice od 8. do 11. ure.

Kavcija v znesku 105 Din se položi pri Podružnici poštne hranilnice v Ljubljani. Pravico licitirati imajo samo vojni invalidi, priznani po inv. zakonu iz leta 1929. Dokumente predlože osebnostno pri licitaciji.

*

Pri blagajni 40. pešpolka Triglavskega v Ljubljani se vrši prva ofertalna licitacija za kantino v Kralja Petra vojašnici v Ljubljani, dne 20. marca 1935 ob 11. dopoldne.

Kantina se odda od 1. aprila t. l. za tri leta.

Pogoji so razvidni vsak dan od 8. do 12. ure.

Kavcija se položi pri Podružnici pošt. hranilnice v novcu ali v papirjih in znaša 2000 Din.

Ponudbe v kuvertah zapečatenene in z napisom »Ponuda za nakup kantine 40. pešadiskog puka v kasarni kralja Petra I. Velikog Oslobodioca u Ljubljani«.

*

V štabu vojašnice Vojvode Putnika v Mariboru se vrši dne 8. marca 1935 ob 11. druga ustmena licitacija za zakup kantine, ki se odda za tri leta od 1. aprila 1935.

Pogoji so razvidni od 8. do 12. in 15. do 18. v pisarni komande.

Kavcija se položi v gotovini ali papirjih pri blagajni komande 32. artil. puka v Mariboru v znesku 300 Din.

Pravico imajo samo invalidi.

*

Pri štabu komande 45. pp. v Mariboru se vrši dne 18. marca 1935. ob 11.

druga ofertalna licitacija za kantino v vojašnici Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, za dobo enega leta od 1. aprila 1935 naprej.

Pogoji so razvidni vsak dan od 8. do 12. in od 16. do 18. ure.

Kavcija se polaga pri blagajni ko-

mande 45 pp. v gotovini ali papirjih 650 Din.

Pismene zapečatene ponudbe z vsemi dokumenti (taksirane po t. p. 45 t. zak.) vložiti z napisom: Ponuda za zakup kantine v kasarni Viteškega kralja Aleksandra I. u Mariboru.

Naše gibanje.

Sweepstake.

Naše udruženje je vpeljalo »Drugi jugoslovski Sweepstake« v korist vojnih žrtev. To je loterija v obliki stave na konjske dirke, ki jih prireja Donavsko kolo jahačev po vzgledu stav na konjske dirke na Angleškem.

»Drugi jugoslovski Sweepstake« ima veliko več dobitkov od prvega in bodo tudi večji, ker je zanimanje zanj po celi državi veliko večje za srečke.

Vsaka srečka igra pri vseh treh žrebanjih, ki jih ima eno kolo Sweepstaka. Prvo vlečenje v tem drugem jugoslov. Sweepstaku je že bilo, vendar pa to nima dosti pomena, ker nekateri pustijo rajši že zadete srečke igrati naprej za glavne dobitke.

Drugo in glavno žrebanje bo 7 dni pred »Derbijem« ali tekmo t. j. 16. junija t. l. Takrat bodo izžrebani trije veliki glavni dobitki, ki znašajo 50 % vsega prejetega denarja in poleg tega še 44 manjših dobitkov.

Tretje žrebanje pa bo en dan po tekmi, t. j. 24. junija t. l. in bo izvlečenih 500 dobitkov.

Glavno žrebanje se vrši na ta način, da se izbere toliko števil, kolikor je prijavljenih konj tekmovalcev. Najboljši tekmeči dobe potem glavne dobitke. Žrebanje se vrši pod državno kontrolo in je za to postavljena 5-članska komisija. Zadeti dobitki se izročijo najkasneje v 3 mesecih po žrebanju, drugače zapadejo.

Žrebanje se objavi v invalidskih in drugih časopisih in potem pisarne Sweepstaka v Beogradu, Kralja Ferdinanda ulica br. 2. Tamkaj se dobe liste izžrebanih števil proti pošiljavi znamk za odgovore, kakor tudi vse potrebne informacije.

Potom našega Oblastnega odbora v Ljubljani so tudi po večini naši krajevni odbori prevzeli razpečevanje srečk »Sweepstaka« in grede procenti zaslužka v korist blagajn dotičnih krajevnih odborov, oziroma vojnih žrtev.

Za to je interes naših funkcionarjev in članov, da čim bolj agitirajo za razprodajo srečk in tudi sami po svoji možnosti posegajo po njih.

Oni krajevni odbori, ki še niso naročili srečk, naj to takoj store in vpeljejo agitacijo ter razpečevanje. Posamezni invalidi in vdove pa naj se tudi lotijo razpečevanja proti odškodnini; katero jim lahko priznajo krajevni odbori.

Loterija je priporočena od raznih državnih in samoupravnih oblasti vsem uslužbencem, zavodom, šolam itd.

Pričakovati je toraj dobrega odziva.

Poročilo iz občnih zborov in konec pravilnika za zakup kantin sta morala v tej številki radi pomanjkanja prostora izostati. Prihodnjič jih objavimo.

K. O. Ljubljana sporoča, da se bo vršil letošnji redni občni zbor dne 31. marca. Kje in ob kateri uri se bo vršil, kakor tudi dnevni red, bomo natančno sporočili na posebnih vabilih, ki jih bomo pravočasno razposlali vsem rednim članom in članicam.

Ob enem ponovno opozarjamo vse članstvo, ki je v zaostanku s članarino in naročnino, da jo po možnosti poravnajo še pred občnim zborom. Pričominjamo tudi, da se nečlanom in neredno plačujočemu članstvu ne bo napravilo prav nikake usluge, dokler ne bodo zadostili dolžnostim, ki jih določajo društvena pravila.

Glede podaljšanja odnosno obnovitve železniških legitimacij priporočamo vsem članom, ki imajo pravico do takih legitimacij, da jih po možnosti kar sami osebno predložijo v pisarni pri dravski finančni direkciji, vhod s Poljanske ceste — pritičje desno. Tam jim takoj vpišejo podaljšanje in vrnejo legitimacije. Za obnovitev pa je treba prinesiti sliko in plačati pristojbino po Din 10.—, na kar jih omenjena pisarna vrne po pošti čez nekoliko dni.

Zahvala. Krajevni odbor U. V. I., Ljubljana se tem potom najlepše zahvaljuje vsem plemenitimdobrotnikom, ki

so se odzvali našim prošnjam za prostovoljne prispevke k naši društveni »Božičnici« ter s tem omogočili skromno sicer, toda zelo dobrodošlo podporo našim najrevnejšim članom in članicam. Obdarovanih je bilo 185 članov in članic, katerim se je razdelilo 865 kg moke in 247 kg sladkorja v skupni vrednosti od Din 5.854.50 Din ter v gotovini 2570.— Din. Ob enem ugotavljamo, da je bila vpoštavana komaj ena desetina vseh naših razposlanih prošenj ter ponavljamo svojo prošnjo vsem onim, ki so nehote prezrli našo prošnjo, da naknadno po možnosti pošljejo svoje tudi najskromnejše prispevke, da nam s to svojo dobrohotnostjo omogočijo izdatnejšo podporo naših najrevnejših članov in članic, od katerih nekateri dobesedno stradajo. — Odbor.

Krajevni odbori se pozivajo, da morajo čimprej predložiti Oblastnemu odboru v smislu društvenih pravil obračune za leto 1934 in proračune za l. 1935, ako tega še niso storili.

V Domžalah je umrl dne 16. februarja t. l. naš tovariš Japelj Ivan, trafikant nasproti tamošnjega kolodvora. Star je bil ca 50 let. Bolehal je vedno, ker je imel ranjeno glavo in hudo živčno bolezen. Dokler smo imeli Krajevni odbor v Domžalah, je bil stalno njegov odbornik in se je splošno zanimal za organizacijo, katere zvest član je bil vseživo. Škoda, da je moral vsled težke poškodbe v vojni, ki je bila kriva njegove smrti, v zgodnji grob. Pokojnika bomo pogrešali in ga imeli v trajnem spominu. Naj počiva v miru, svojcem pa izražamo naše sožalje.

Zagorje. Dne 31. januarja t. l. se je preselil v večnost tov. Prosenec Drago, član krajevnega odbora Zagorje, ki je bil od l. l. 1920 naprej zvest član naše organizacije, večkrat njen odbornik in požrtvovalen delavec. Radi boleznimi ga invalidski zakon ni priznaval, zato je vedno hrepenel po reviziji invalidskega vprašanja, toda je ni dočkal, umreti je moral v največji bedi. Bil je rudarski upokojenec z malenkostno podporo, ki zdaleka ni zadostovala za mnogobrojno družino. Sedem let je bil vdovec s 5 nepreskrbljenimi otroci, od katerih je star najmlajši 7, najstarejši pa 15 let. Pretresljivo je bilo gledati ob grobu plakajoče sirote brez starišev, brez vsakih sredstev in brez oskrbe, ker nimajo nič za preživljanje in niti najnujnejše obleke.

Pokojnika je dne 3. februarja t. l. na zadnji poti spremljal cel krajevni odbor z mnogimi člani in članicami. Navzočnost občinstva je pričala, kako je bil spoštovan in priljubljen.

Z veseljem je vedno deloval za invalidsko vprašanje, pri prireditvah krajevnega odbora pa prodajal vstopnice, srečke itd.

Priporočamo njegovih 5 nepreskrbljenih sirot usmiljenim srcem. Naši čitatelji naj se jih usmilijo in jim kaj pomagajo, da bodo vsaj za silo oblečeni, ali pa da pridejo h kakim usmiljenim ljudem ali v kak zavod. Eventualna darila sprejema njih sorodnik, ki jih je začasno vzel k sebi in sicer Prosenec Anton iz Toplice 61, p. Zagorje.

Brežice. V nedeljo, dne 10. marca t. l. ob 9. uri dopoldne se vrši v gostilni g. Štirna Leopolda v Brežicah občni zbor krajevnega odbora UVI Brežice z običajnim dnevnim redom. Člane tega krajevnega odbora se vabi, da se občnega zbora v čimvečjem številu udeležijo. Naročniki »Vojnega invalida« naj obveste tudi one člane, ki niso naročeni na list. Pričominja se, da se drugih razglasov ali vabil ne bo pošiljalo.

Skrbite za poravnavo članarine. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru bo prihodnji mesec sklical svoj redni letni občni zbor. Radi tega priporočamo vsem članom, da še pred tem skrbijo za zaostalo članarino in jo čimprej poravnajo, ker le vsem rednim članom se bo dala možnost prisostvovati letošnjemu izredno važnemu obč-

nemu zboru. Neredne člane ne bomo vabili, ker nimajo aktivne pravice. Zato smatrajte to sporočilo za nujno in važno. Kdor ne bi temu ugodil, se mu bo tudi ustavljal list.

Dan in čas letnega občnega zbora bomo objavili potom našega lista »Vojni Invalid« in ostale liste obvestili oziroma pismeno povabili članstvo.

Letni občni zbor. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru sklicuje za nedeljo, dne 10. marca 1935 ob 9. uri dopoldne v kazinski dvorani v prostorih bivšega kina Apolo v Mariboru, Slomškov trg 17, svojo redno letno skupščino s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in konstatiranje.
2. Izvolitev predsednika skupščine, zapisnikarja in dveh overovateljev.
3. Čitanje zadnjega zapisnika skupščine z dne 4. marca 1934.
4. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika.
5. Poročilo nadzornega odbora.
6. Absolutorij (razrešnica staremu odboru.)
7. Volitev upravnega in nadzornega odbora.
7. Volitev delegata in namestnika za oblastne skupščine.
9. Odobritev proračuna za leto 1935.
10. Slučajnosti.

Dolžnost vsakega člana in članice je, da se na vsak način sigurno udeleži letošnjega občnega zbora. Delegat iz Ljubljane pride, pa tudi vsled važnosti tega občnega zbora pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Vsak posamezni član in članica bo pismeno povabljen. Članske knjižice prinesite seboj, da lahko poravnate zaostalo članarino in list »Vojni invalid« tisti, ki tega še niste storili.

Novi grobovi: Krajevni odbor v Mariboru pogreša v letu 1934 iz svoje srede sledeče preminule tovariše in tovarišice Čepec Janez iz Vurmata, 40% vojni invalid, se je pri svoji naporni službi kot splavar ponesrečil. Zapušča ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. V spomin je Krajevni odbor namestu venca podaril ženi Din 150.— božične podpore.

Dne 24. dec. 1934 pa je umrl posestniški sin in 70% vojni invalid Satler Ivan iz Cagone pri Sv. Antonu v Slov. goricah, kateri je bil protezar, poleg tega pa je dolgo let bolehal na pljučih. Bolezen si je nakopal v svetovni vojni. Imenovani tovariš ni bil poročen. Nadalje je umrla vojna vdova Jaunik Marija iz Pekar, katera je bila dolgoletna zvesta članica Krajevnega odbora. Tudi za njo je Krajevni odbor preostalim sorodnikom priznal namestu venca Din 50.— podpore.

Tudi nas je zapustila zvesta članica Novak Alojzija iz Pobrežja. V svetovni vojni je izgubila dva sina, a žal, jo je novi inv. zakon črtal, ker ima še enega sina, ki ima sam 5 nepreskrbljenih otrok. Radi mučnega trpljenja, starosti in bolehanja jo je gnalo prezgodaj v smrt in pokoj. Umrl je tudi tovariš Potočnik Rajmund iz Pobrežja, 50% vojni invalid. Tudi pri temu je bil vzrok dolgoletnega bolehanja, ker mu je svetovna vojna prinesla velike muke in trpljenje, katerega se je dne 5. dec. 1934 za vedno rešil. Potočnik Rajmund zapušča ženo in enega nepreskrbljenega otroka. Krajevni odbor se je tudi njega spomnil ter preostalim, ki so bili brez vsakega premoženja ali drugih dohodkov, dal namestu venca Din 100.— podpore za božič.

Vsem preostalim naše sožalje. Tovariši in tovarišice pa naj v miru počivajo.

Krajevni odbor v Slov. Bistrici ima svoj redni občni zbor v nedeljo 24. marca 1935 ob 10. uri v prostorih g. Avguščina v Slov. Bistrici z običajnim dnevnim redom.

Vsi člani in članice se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo. Naj pripeljejo s seboj tudi druge invalide in vojne vdove, ki še niso organizirani, kajti sklepa se bo vsled malega števila organiziranih članov o likvidaciji ali nadaljnjem obstoju tukajšnjega krajevnega odbora.

Ptuj. — Sporočamo svojim članom in članicam, da smo te dni prejeli srečke II. kola Jugoslovanskega »Svipsteka«, imenovanega Jugoslovanski Derbi, katerega priporočamo in pojasnjuje naše glasilo.

Srečke se dobijo po Din 10 pri tajniku tov. Senčarju in v trafikah pri

Franc Julijani, Slovenski trg, pri Marožu Petru, Florijanski trg in pri Krambergerju na Minoritskem trgu, kakor tudi pri g. upraviteljih drž. osnovnih šol.

Ker se ta Jugoslovanski Derbi prireja izključno le v korist vojnih invalidov, vdov in sirot, zato pozivamo naše članstvo, da si vsak nabavi vsaj po en komad. Ni izključeno, da ne bi kdo zadel. Lani je bilo izplačano vseh dobitkov okroglo 390.000 Din. Največji dobitek je bil 105.000, a najmanjši 500 Din. Vsako žrebanje se vrši pod strogo državno kontrolo, tako, da o kaki goljufiji ni govora. Pobrigajte se torej, da boste nabavili vsaj eno srečko, če ne več in vrhu tega pridno agitirajte, da se jih bo čimveč prodalo! Čim več srečk bo tuk. K. O. prodal, tem več dobička bo imel za razdeliti med revno članstvo. Tovariši in tovarišice, pokažite, da smo še vedno složni in se držimo gesla »Vsi za enega, eden za vse«.

Dalje naznanjamo članstvu, da smo dobili invalidske znake in se jih lahko dobi pri tajniku tov. Senčarju po 3.50 Din komad.

Končno tudi še to, da ne bi pozabili poravnati članarine in naročnine za list, najkasneje do 15. marca t. l., ker po tem roku bo odbor vendarle prisiljen ustaviti list vsem onim, ki še niso, ali ne bodo ničesar poravnali.

Krajevni odbor U. V. I. v Ptujju.

Beltinci. Sporočamo, da bo redni občni zbor tukajšnjega Krajevnega odbora dne 24. marca ob 10. dopoldne v gostilni pri Boroviču v Odrancih poleg osnovne šole. Opozarjamo vse člane in članice, da se občnega zbora sigurno udeležijo ter pripeljejo s seboj vse one, ki še niso organizirani. Vsak naj se zaveda, da bo plačal članarino, katero imajo nekateri na dolgu še celo za leto 1934 in za prejšnja leta nazaj. Vsa čast onim, ki so plačali že za leto 1935. Prinesite s seboj članske knjižice. Tudi naročnino za »Vojnega invalida« je treba poravnati.

Enkrat pokažimo, da nas je veliko in da podpiramo naše udruženje, ki se tako vleče za naše vprašanje.

Prišel bo tudi delegat iz Ljubljane, ki bo dal razne važne informacije zlasti o spremembi invalidskega zakona. Toraj na svidenje 24. marca t. l. v Odrancih.

Ribnica na Dolenjskem. Redni občni zbor Krajevnega odbora se vrši dne 3. marca t. l. ob 10. uri v gostilni pri Skrabcu na Hrovači. Prišel bo delegat iz Ljubljane. Ker je treba vsled smrti tov. predsednika urediti vodstvo organizacije in ker je letošnji občni zbor sploh važen radi sprememb našega vprašanja, ki jih pričakujemo, naj se vsi člani in članice občnega zbora sigurno udeležijo.

Trebnje. Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Trebnjem ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. marca ob pol 3. uri popoldne z običajnim dnevnim redom, v stari občinski pisarni. Od 2. ure se bo pobirala zaostala in nova članarina. Člani in članice, ki imajo članarino v zaostanku, naj jo na ta dan sigurno plačajo. V prihodnje se bodo podeljevale podpore samo onim, ki so v redu plačali članarino. Občnega zbora se vsi sigurno udeležite. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo in naj velja ta objava kot vabilo. — Odbor.

Žužemberk. Krajevna organizacija javlja, da se bo vršil redni občni zbor dne 10. marca 1935 ob 2. popoldne v gostilni pri Smrketu v Žužemberku št. 93 z običajnim dnevnim redom. Ako občni zbor ne bi bil ob 2. sklepčen, se vrši pol ure kasneje ob vsakem številu članov. Ob tej priliki se bo pobirala tudi članarina in naročnina za list Vojni invalid. Članom, katerim so bile izdane železniške legitimacije leta 1930 so s tem letom potekle, zato naj prineso slike, po 10 Din in zadnje odrezke čekovnih nakaznic, da se skupaj odpošljejo brez prevelikih in nepotrebnih stroškov. Ob enem se pozivljejo vsi tisti člani in članice, ki dolgujejo članarino in naročnino za list »Vojni invalid« še za leto 1933 in 1934, da poravnajo svoj dolg, drugače se jih bo črtalo, ker s takimi člani, ki ne plačujejo članarine, društvo ne more obstojati.

Izdaja Udruženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan, Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna »Slovenija« v Ljubljani. Predstavnik za tiskarno: Albert Kolman.